

Collegeagenda 2022 - 2026: Actief Noaberschap

Themanotitie 5: Duurzaamheid

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

De Transitievisie Warmte en de Routekaart energieneutraal 2035 geven richting in de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid.

We gaan de komende 5 jaar werken aan 2 pilot-wijken, Rupertserf (Delden) en Tuindorp (Goor), om met een integrale aanpak oplossingen te vinden voor sociale, fysieke en duurzaamheidsopgaven. Zo bekijken we welke mogelijkheden er zijn voor alternatieve bronnen voor aardgas. Hiervoor is inzet in projectleiding en expertise op verduurzaming nodig. Ook blijven we nadrukkelijk inzetten op individuele ondersteuning van inwoners door inzet van energiecoaches en door concrete voorlichting over subsidiemogelijkheden via o.a. www.duurzaambouwloket.nl. We willen met de integrale aanpak inzetten op energiebesparende maatregelen voor minima, zodat toekomstige energiekosten worden verlaagd en daarmee een betere uitgangspositie voor minima wordt gerealiseerd.

Het project buurtenergie biedt buurtschappen en kernen de mogelijkheid om zelf projecten te doen

die duurzame energie opwekken. Er is een start gemaakt met drie locaties (pilot). De lokale aanpak willen we, indien deze succesvol verloopt, ook voor andere locaties mogelijk maken.

Wij zien nog verdere kansen voor opwek van zonne-energie in de bebouwde omgeving. Bijvoorbeeld op bestaande en nieuw aan te leggen bedrijfsterreinen. De mogelijkheden, zoals verplichting in het omgevingsplan, financiële regelingen e.d. worden onderzocht en uitgevoerd.

Ten aanzien van de mobiliteitstransitie zien we een grote opmars van elektrische voertuigen. Dit vraagt om slimme manieren om laden te organiseren. Zeker in wijken waar veel gebruik gemaakt wordt van openbaar parkeren is een goed plan nodig om overlast te voorkomen. Ook andere mobiliteitsoplossingen, zoals deelauto's, fietssnelwegen ed. krijgen aandacht.

Duurzaamheid en groene inrichting hebben onderlinge relatie. In de openbare ruimte willen we mogelijkheden koppelen en projecten uitvoeren die bijdragen aan de vier grote opgaven waar we landelijk voor staan: klimaatadaptatie, energietransitie, verandering in de landbouw en biodiversiteit. De onderlinge samenhang tussen

deze opgaven willen we in projecten verbinden zoals bij het terugbrengen van de Stadsregge en de herinrichting van pleinen. Projecten waar proces en uitvoering om middelen vragen. Concreet willen we inzet plegen op het Plein onder de Platanen en de Schoolfeestweide. Afhankelijk van de herinrichting bekijken we waar nog meer inzet gepleegd zal worden.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

2023:

Beleid (nieuw)

De routekaart 2035 (energieneutraal) blijft voor ons leidend. Daarbij blijven we in beeld brengen wat we hebben gedaan, nog gaan doen en wat de effecten zijn geweest op de doelstelling om in 2035 energieneutraal te zijn. In de routekaart is ook een overzicht gegeven van de te verwachten projecten die nog uitgevoerd gaan worden. Uiteraard is er volop aandacht voor de uitvoeringsmaatregelen uit de routekaart.

We maken deel uit van de RES-Twente. Binnen dit project wordt gezamenlijke uitgangspunten voor energiebesparing en -opwekking bepaald en wordt lokaal het verwachte aanbod bepaald. Ter

begeleiding van het RES-proces nemen we deel in werkgroepen en geven we (bestuurlijke)inbreng op inhoudelijke onderwerpen. In juni 2023 wordt naar verwachting de RES 2.0 vastgesteld.

In de Transitievisie Warmte zijn twee wijken benoemd als pilotwijken. Wij gaan voor Tuindorp en Rupertserf wijkuitvoeringsplannen ontwikkelen. Wij willen hier ruimer invulling aan geven. Naast duurzaamheidsplannen kijken we ook naar andere ontwikkelingen (waaronder hittestress en klimaatadaptatie en sociale cohesie) en gaan we samen met bewoners aan de slag. Dat doen we door bij vervangen van de riolering ook technische maatregelen te treffen voor de opvang van hemelwater. Met bewoners kijken we naar passende groene invullingen die bijdragen aan de opgaven voor water maar ook positief zijn voor de beleving van de gezonde leefomgeving, zoals ruimere wadi's met speelvoorzieningen.

We maken een onderscheid in drie onderdelen op duurzaamheid: wonen, rijden en werken.

Duurzaam wonen (intensivering):

Energiebesparing: voorlichtingscampagnes en

maatregelen: zoals poen voor groen, energieloketten en wooncoaches. Daarbij richten we ons met name op het voorkomen en bestrijden van energie-armoede.

Gezamenlijke opwek: buurtenergie en zon op dak

Isolatie en verduurzaming warmtebronnen: wijkuitvoeringsprojecten en collectieve inkoop. Samenwerking met woningbouwcorporaties is belangrijk.

Duurzaam rijden (nieuw):

Stimulering van duurzaam vervoer zoals deelauto's en betere fietsverbindingen.

Stimulering van elektrisch rijden door o.a. verbetering laadinfrastructuur. Hiervoor worden jaarlijks maximaal 10 laadpalen uit strategisch oogpunt door de gemeente aangelegd. Daarnaast wordt het grootste deel op basis van concrete aanvragen door de concessiehouder geplaatst. De behoefte (prognose) is om in 2035 in de Hof circa 1.000 laadpunten te hebben geplaatst.

Duurzaam werken (nieuw en intensivering):

Verplichting van zon op dak voor minimaal het eigen verbruik, bij nieuwe bedrijfspanden (na invoering van omgevingswet).

Verduurzaming gemeentelijk vastgoed op basis van op te stellen Duurzame meerjaren onderhoudsplanning (DMJOP): zoals het zwembad en accommodaties. Dit wordt opgesteld voor al ons gemeentelijk vastgoed.

Maatregelen ten behoeve van besparing energie die gefinancierd kunnen worden door een doorontwikkeling van de energielening voor bedrijven en verenigingen.

Educatie (intensivering)

Hofpower is het educatieprogramma voor duurzaamheid, energiebesparing en groen gericht op bewustwording en gedragsverandering. Komende 5 jaar willen we alle scholen in de Hof van Twente lessen geven over duurzaamheid, groen en techniek.

Na 2023 (2024 – 2027):

We willen blijvend inzetten op besparing van energie bij huiseigenaren, huurders en bedrijven. Hiertoe worden voorlichtingscampagnes georganiseerd (minimaal 2 per jaar). We zetten in op individueel maatwerk door wooncoaches, duurzaam bouwloket en fix-teams. Daarnaast wordt er op wijkniveau gekeken welke collectieve mogelijkheden er zijn voor verwarming (groen gas, elektrisch verwarmen of andere innovatieve mogelijkheden).

Duurzame opwek is en blijft een essentieel onderdeel van het plan om een energie-neutrale gemeente te zijn in 2035. Plannen van en voor de buurten worden begeleid door de gemeente waarbij zij een faciliterende rol aannemen. We willen voor minimaal ons bod in de RES en passend bij de actualisatie Routekaart duurzame opwek realiseren. Hierover stemmen we af met netwerkbeheerders.

We willen intensiever samenwerken met energiecorporaties zoals ECHT, Hof van Twente op Rozen en Zuiver. Dit omdat deze corporaties nieuwe projecten kunnen starten en inwoners hiervan kunnen profiteren.

Pleinen (nieuw)

Er zijn ideeën om een aantal pleinen in onze gemeente te vergroenen en te verduurzamen. We willen in gesprek met de samenleving om te verkennen wat mogelijk en nodig is. Water en groen zijn daarbij belangrijke thema's. De wens is om in iedere kern een groen en duurzaam plein te hebben. Dit om gezondheid bij inwoners te stimuleren.

Stadsregge (nieuw)

We houden bij nieuwe ontwikkelingen op het tracé van de oude Stadsregge rekening waar mogelijk met het terugbrengen van deze watergang. We bekijken de mogelijkheden voor integraal herstel van de loop de komende jaren, waarbij de consequenties en kosten later in beeld worden gebracht.

WAT MAG HET KOSTEN?

2023:

Actualiseren beleid en het deelnemen in regionaal verband	€ 200.000
Integrale wijkplannen (plan van aanpak en voorbereiding)	€ 75.000
Duurzaam wonen: Voorlichting, fix-teams, wooncoaches, gezamenlijke inkoop	€ 200.000
Buurtenergie 3 pilots	€ 60.000
Duurzaam rijden Aanleggen maximaal 10 strategische laadpalen	€ 38.500
Campagne duurzaam vervoer	€ 20.000
Verbetering fietsinfrastructuur (inventarisatie en pva)	€ 40.000

Duurzaam werken Verplichting zon op bedrijfsdak	€ 10.000
DMJOP (opstellen)	€ 50.000
Energielening	Bestaand
Hofpower (5 jaar)	€ 325.000
Regisseur gezonde leefomgeving	€ 85.000
Totaal	€ 1.103.500

Na 2023:

Actualiseren beleid en het deelnemen in regionaal verband (ambtelijke inzet)	€ 500.000
Integrale wijkplannen (uitvoering)	€ 600.000
Duurzaam wonen: Voorlichting, fix-teams (of alternatief), wooncoaches, gezamenlijk inkoop (ambtelijke	€ 400.000

inzet)	
Buurtenergie	
Overige gebieden (begeleiding processen)	€ 250.000
Samenwerking externe partijen	€ 75.000
Herinrichting pleinen (planvorming)	€ 25.000
Strategische laadpalen t/m 2025	€ 77.000
Regisseur gezonde leefomgeving	€ 50.000
Totaal	€ 1.977.000 *

* er is een bedrag van € 1.000.000 aangegeven door de raad. Er is € 977.000 begroot vanuit de bestaande budgetten.

Overige onderdelen

Duurzaamheid – energietransitie is een van de 5 opgaven waar we aan werken. Met de overige 4: klimaatadaptatie, biodiversiteit, agrarische sector

en wonen is directe relatie. We streven naar onderlinge versterking tussen de opgaven (programma duurzame leefomgeving).

Duurzaamheid is vertaald naar energieneutraal in 2035. Duurzaamheid kan ook geladen worden vanuit toekomstbestendigheid. Inzet vanuit de middelen duurzaamheid kunnen daarmee ook gedaan worden op keuze voor duurzamer materiaal of inrichting.

Vanuit de gemeentelijke organisatie zijn er veel raakvlakken met duurzaamheid zoals vergunningverlening, juridisch, beheer, groen en financiën. Inzet van middelen en ambtelijke inzet worden per project verkend en bepaald.